

**MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

Biudžetinė įstaiga, Naftininkų g. 9, 89239 Mažeikiai,
tel. (8 443) 41 499, el. p. mazeikiuvsb@gmail.com
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 303189089

**MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
TRIUKŠMO TYLIOSIOSE ZONOSE IR MAUDYMO SI VIETŲ VANDENS
KOKYBĖS STEBĖSENOS 2022 M. ATASKAITA**

Mažeikiai, 2022

TURINYS

1. TRIUKŠMO TYLIOSIOSE ZONOSE STEBĖSENA.....	3
2. MAUDYMO SI VIETŲ VANDENS TARŠOS STEBĖSENA	3

1. TRIUKŠMO TYLIOSIOSE ZONOSE STEBĖSENA

Mažeikių rajono savivaldybės teritorijoje Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2014 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. T1-75 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tyliųjų viešųjų zonų nustatymo“ yra nustatytos 2 tyliosios viešosios zonos – Juodpelkio parko tylioji viešoji zona (plotas – 5,3 ha) ir Sodų trikampio skvero (plotas – 2,0 ha) tylioji viešoji zona. Vadovaujantis 2004 m. spalio 26 d. Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 13 straipsnio 2 dalies 8 punktu savivaldybė vykdo šių zonų triukšmo lygio stebėseną (monitoringą). 2022 m. triukšmo lygio matavimai buvo atliekami 2 kartus: gegužės ir spalio mėn. dienos, vakaro ir nakties metu (1 lentelė).

1 lentelė. Viešųjų tyliųjų zonų triukšmo rodikliai Mažeikių raj. savivaldybėje, 2022 m.

Objekto pavadinimas	Gegužės mėn.	Ekvivalentinis garso slėgio lygis, dBA	Maksimalus garso slėgio lygis, dBA	Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai Lietuvos HN 33:2011		Rekomenduojama viršutinė ribinė vertė tyliosiose zonose, dBA
				Ekvivalentinis garso slėgio lygis, dBA	Maksimalus garso slėgio lygis, dBA	
Gegužės mėn.						
Juodpelkio parkas	diena	45,7	60,6	65	70	50
	vakaras	43,9	55,1	60	65	50
	naktis	40,6	50,7	55	60	50
Sodų trikampio skveras	diena	49,4	62,8	65	70	50
	vakaras	46,4	60,5	60	65	50
	naktis	41,5	53,8	55	60	50
Spalio mėn.						
Juodpelkio parkas	diena	46,9	62,9	65	70	50
	vakaras	45	58	60	65	50
	naktis	40,1	54,8	55	60	50
Sodų trikampio skveras	diena	48,7	65,4	65	70	50
	vakaras	45,5	61,5	60	65	50
	naktis	40,1	51,7	55	60	50

Matavimo rezultatai parodė, kad tyliosiose viešosiose zonose triukšmo lygis neviršijo Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ nustatytų didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo. Bendra aplinkos triukšmą Juodpelkio parkė ir Sodų trikampio sudarė transportas, praeiviai paukščiai ir gyvūnai (1 lentelė).

2. MAUDYMO SI VIETŲ VANDENS TARŠOS STEBĖSENA

Savivaldybės tarybos 2022 m. kovo 31 d. Nr. T1-84 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės 2022 metų visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos, programos sąmatos ir priemonių vykdymo plano patvirtinimo“ buvo patvirtinta 2022 m. visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos vykdymo strategiją, priemonių vykdymo planas ir Mažeikių rajono maudymosi vietų vandens kokybės stebėsenos programos finansavimas.

Vadovaujantis HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. V-212 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė patvirtinimo“ nuostatomis, Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras 2022 m. birželio - rugsėjo

mėn. gyventojų pamėgtose maudymosi vietose vykdė vandens kokybės stebėseną. Maudyklų vandens kokybės tyrimai buvo pradėti nuo birželio 9 d. ir reguliariai buvo atliekami kas trečia savaitė iki rugsėjo 1 d. Iš viso buvo stebima 18 maudymosi vietų, kuriose atlikti 93 mikrobiologiniai tyrimai (2 lentelė).

2 lentelė. Mažeikių raj. savivaldybės maudymosi vietų tyrimų kalendorinis grafikas, 2022 m.

Eil. Nr.	Maudymosi vietos, kurių vanduo buvo tiriamas	Mėginio paėmimo data (mėn.)				
		birželis		liepa	rugpjūtis	rugsėjis
1.	Plinkšių ežeras, Ežero g. 7, Šerkšnėnų sen.	9	30	21	11	1
2.	Plinkšių ežeras, Parko g., Šerkšnėnų sen.	9	30	21	11	1
3.	Šerkšnėnų tvenkinys, Tilto g., Šerkšnėnų km.	9	30	21	11	1
4.	Renavo tvenkinys	9	30	21	11	1
5.	Sedos ežeras	9	30	21	11	1
6.	Kalnių tvenkinys	9	30	21	11	1
7.	Varduvos upė	9	30	21	11	1
8.	Vadaksties upė ties Auksūdžio kaimu	9	30	21	11	1
9.	Vadaksties upė, Laižuvos plažo maudykla	9	30	21	11	1
10.	Laižuvos tvenkinys	9	30	21	11	1
11.	Tulnių tvenkinys	9	30	21	11	1
12.	Ventos upė Leckavoje prie dainų slėnio	9	30	21	11	1
13.	Vadaksties upė, Buknaičių kaimo maudykla	9	30	21	11	1
14.	Ventos upė, Vieکشnių sen. (ties Birutės gatve)	9	30	21	11	1
15.	Ventos upė, Vieکشnių sen. (ties Birutės g. 14)	9	30	21	11	1
16.	Ventos upė, Vieکشnių sen. (ties Malūno g.)	9	30	21	11	1
17.	Vandens telkinys Židikuose prie Židikų pirties	9	30	21	11	1
18.	Mažeikių Pavenčių paplūdimys, Aitvaro g.	9	30	21	11	1

Maudymosi vietų vandens kokybė buvo vertinama pagal 2 mikrobiologinius parametrus: žarninius enterokokus ir žarnines lazdeles. Atsižvelgiant į higienos normos reikalavimus, žarninių enterokokų turi būti ne daugiau kaip 100 kolonijas sudarančių vienetų 100 ml vandens, o žarninių lazdelių – ne daugiau kaip 1000/100 ml vandens (3 lentelė).

3 lentelė. Maudymosi vietų vandens kokybės mikrobiologiniai parametrai

Eil. Nr.	Mikrobiologiniai parametrai	Ribinės vertės
1.	Žarninių enterokokų (<i>Intestinal Enterococci</i>) kolonijas sudarančių vienetų 100 ml, ne daugiau kaip	100
2.	Žarninių lazdelių (<i>Escherishia coli</i>) kolonijas sudarančių vienetų skaičius 100 ml, ne daugiau kaip	1000

Pasibaigus maudymosi sezonui ir apibendrinus maudyklų vandens kokybės tyrimų rezultatus, nustatyta, kad ši maudymosi sezoną trumpalaikė tarša buvo pastebėta trijuose maudymosi vietose – Varduvos upėje, Ventos upėje, Vieکشnių seniūnijoje ties Birutės g. 14 ir ties Malūno g. maudymosi vietose. Problemiškiausia situacija buvo birželio mėn. pabaigoje – šių maudyklų vandens kokybė neatitiko nustatytų reikalavimų. Nustačius trumpalaikę taršą, per 72 valandas papildomai buvo paimti mėginiai vandens kokybės tyrimams atlikti, kurie patvirtino taršos įvykio pabaigą.

Liepos, rugpjūčio ir rugsėjo mėn. visų maudymosi vietų vanduo atitiko higienos normos reikalavimus. Nuolaužų, plūduriuojančių medžiagų, dervų likučių, stiklo, plastiko, gumos ir kitų liekanų per maudymosi sezoną nebuvo pastebėta (4 lentelė).

4 lentelė. Mažeikių rajono savivaldybės maudymosi vietų vandens kokybės suvestinė, 2022 m.

Eil. Nr.	Maudymosi vietos, kurių vanduo buvo tiriamas	Tyrimo data	Žarninių enterokokų skaičius KSV/100 ml	Žarninių lazdelių skaičius (Escherichia coli) 100 ml	Atitiko HN 92:2007 reikalavimus (taip/ne)	Papildomi duomenys, pastabos (*)	Vandens temperatūra, +°C
1.	Plinkšių ežeras, Ežero g. 7, Šerkšnėnų sen.	06.09	2	<1	taip	nepastebėta	18
		06.30	11	7,5	taip	nepastebėta	23
		07.21	8	8,5	taip	nepastebėta	23
		08.11	14	6,3	taip	nepastebėta	21
		09.01	13	8,6	taip	nepastebėta	20
2.	Plinkšių ežeras, Parko g., Šerkšnėnų sen.	06.09	7	<1	taip	nepastebėta	18
		06.30	28	8,5	taip	nepastebėta	23
		07.21	4	3,1	taip	nepastebėta	23
		08.11	<1	4,1	taip	nepastebėta	21
		09.01	5	2	taip	nepastebėta	20
3.	Šerkšnėnų tvenkinys, Tiltos g., Šerkšnėnų km.	06.09	5	8,4	taip	nepastebėta	18
		06.30	34	7,5	taip	nepastebėta	23
		07.21	<1	<1	taip	nepastebėta	23
		08.11	7	<1	taip	nepastebėta	22
		09.01	3	<1	taip	nepastebėta	20
4.	Renavo tvenkinys	06.09	<1	<1	taip	nepastebėta	18
		06.30	7	56	taip	nepastebėta	23
		07.21	12	5,2	taip	nepastebėta	23
		08.11	7	25	taip	nepastebėta	21
		09.01	28	13	taip	nepastebėta	20
5.	Sedos ežeras	06.09	<1	<1	taip	nepastebėta	18
		06.30	34	6,3	taip	nepastebėta	23
		07.21	<1	2	taip	nepastebėta	23
		08.11	<1	<1	taip	nepastebėta	22
		09.01	6	13	taip	nepastebėta	20
6.	Kalnių tvenkinys	06.09	<1	<1	taip	nepastebėta	18
		06.30	40	1	taip	nepastebėta	23
		07.21	3	15	taip	nepastebėta	23
		08.11	8	28	ne	nepastebėta	22
		09.01	5	31	taip	nepastebėta	20
7.	Varduvos upė	06.09	11	18	taip	nepastebėta	16
		06.30	120	23	ne	nepastebėta	22
		07.07	7	6,3	taip	nepastebėta	20
		07.21	3	1	taip	nepastebėta	22
		08.11	10	24	taip	nepastebėta	20
		09.01	38	41	taip	nepastebėta	18
8.	Vadasties upės Auksūdžio kaimu	06.09	11	28	taip	nepastebėta	17
		06.30	64	11	taip	nepastebėta	22
		07.21	36	31	taip	nepastebėta	22
		08.11	<1	15	ne	nepastebėta	21
		09.01	10	21	taip	nepastebėta	20
9.	Vadasties upė, Laižuvos pliažo maudykla	06.09	10	82	taip	nepastebėta	17
		06.30	80	15	taip	nepastebėta	23
		07.21	22	26	taip	nepastebėta	23
		08.11	10	36	taip	nepastebėta	21
		09.01	6	39	taip	nepastebėta	20
10.	Laižuvos tvenkinys	06.09	<1	3,1	taip	nepastebėta	18
		06.30	25	240	taip	nepastebėta	23
		07.21	9	2	taip	nepastebėta	23
		08.11	15	15	taip	nepastebėta	22
		09.01	3	20	taip	nepastebėta	20
11.	Tulnių tvenkinys	06.09	<1	<1	taip	nepastebėta	18
		06.30	3	8,6	taip	nepastebėta	23
		07.21	8	11	ne	nepastebėta	23
		08.11	4	19	taip	nepastebėta	23

12.	Ventos upė Leckavoje prie dainų slėnio	09.01	8	5,2	taip	nepastebėta	20
		06.09	5	<1	taip	nepastebėta	17
		06.30	37	13	ne	nepastebėta	22
		07.21	30	270	ne	nepastebėta	22
		08.11	11	11	taip	nepastebėta	22
13.	Vadaksties upė, Buknaičių kaimo maudymosi vieta	09.01	18	9,7	taip	nepastebėta	19
		06.09	5	64	taip	nepastebėta	17
		06.30	66	14	taip	nepastebėta	22
		07.21	53	28	taip	nepastebėta	22
		08.11	14	12	ne	nepastebėta	21
14.	Ventos upė, Vieکشنیų sen. (ties Birutės gatve)	09.01	2	13	taip	nepastebėta	20
		06.09	9	9,8	taip	nepastebėta	17
		06.30	94	8,5	taip	nepastebėta	22
		07.21	45	15	taip	nepastebėta	22
		08.11	6	7,5	taip	nepastebėta	21
15.	Ventos upė, Vieکشنیų sen. (ties Birutės g. 14)	09.01	22	48	taip	nepastebėta	19
		06.09	3	6,2	taip	nepastebėta	17
		06.30	120	37	ne	nepastebėta	22
		07.07	30	11	taip	nepastebėta	20
		07.21	15	21	taip	nepastebėta	22
		08.11	7	3,1	taip	nepastebėta	21
16.	Ventos upė, Vieکشنیų sen. (ties Malūno g.)	09.01	49	89	taip	nepastebėta	19
		06.09	11	<1	taip	nepastebėta	17
		06.30	110	50	ne	nepastebėta	22
		07.07	52	55	taip	nepastebėta	20
		07.21	24	14	taip	nepastebėta	23
		08.11	7	21	taip	nepastebėta	21
17.	Vandens telkinys Židikuose prie Židikų pirties	09.01	<1	4,1	taip	nepastebėta	19
		06.09	3	<1	taip	nepastebėta	18
		06.30	12	7,4	taip	nepastebėta	23
		07.21	11	2	taip	nepastebėta	23
		08.11	<1	3,1	taip	nepastebėta	22
18.	Mažeikių Pavenčių paplūdimys, Aitvaro g.	09.01	28	12	taip	nepastebėta	19
		06.09	3	1,6	taip	nepastebėta	17
		06.30	64	17	taip	nepastebėta	22
		07.21	17	23	taip	nepastebėta	22
		08.11	15	36	taip	nepastebėta	21

(* Nuolaužas, plūduriuojančios medžiagos, dervų likučiai, stiklo, plastiko, gumos ir kitos atliekos (pastebėta/nepastebėta))

Taip pat greta maudymosi vietų buvo atlikti ir parazitologiniai tyrimai. Smėlio parazitologiniai tyrimai reguliariai buvo atliekami 1 kartą per mėnesį nuo birželio 9 d. iki rugpjūčio 11 d. Kirminų kiaušinėlių ir lervų nustatymui buvo naudojamas smėlis iš maudyamosi vietos arba iš žaidimo aikštelės (dirvožemis, dumblas, smėlis). Per visą tyrimų atlikimo laikotarpį mėginiuose kirminų kiaušinėlių ir lervų aptikta nebuvo (5 lentelė).

5 lentelė. Mažeikių rajono savivaldybės maudyamosi vietų parazitologinių tyrimų suvestinė, 2022 m.

Eil. Nr.	Maudyimosi vietos, kurių smėlis buvo tiriamas	Mėginio pavadinimas	Mėginio paėmimo data (mėn., d.)		
			birželio 9 d.	liepos 21 d.	rugpjūčio 11 d.
1.	Plinkšių ežeras, Ežero g. 7, Šerkšnėnų sen.	Smėlis iš paplūdimio (dirvožemis, dumblas, smėlis)	neaptikta	neaptikta	neaptikta
2.	Plinkšių ežeras, Parko g., Šerkšnėnų sen.	Smėlis iš paplūdimio (dirvožemis, dumblas, smėlis)	neaptikta	neaptikta	neaptikta
3.	Šerkšnėnų tvenkinys, Tiltu g., Šerkšnėnų km.	Smėlis iš paplūdimio (dirvožemis, dumblas, smėlis)	neaptikta	neaptikta	neaptikta
4.	Renavo tvenkinys	Smėlis iš paplūdimio (dirvožemis, dumblas, smėlis)	neaptikta	neaptikta	neaptikta
5.	Sedos ežeras	Smėlis iš paplūdimio (dirvožemis, dumblas, smėlis)	neaptikta	neaptikta	neaptikta
6.	Tulnikių tvenkinys	Smėlis iš paplūdimio (dirvožemis, dumblas, smėlis)	neaptikta	neaptikta	neaptikta

7.	Vadaksties upė, Buknaičių kaimo maudykla	Smėlis iš paplūdimio (dirvožemis, dumblas, smėlis)	neaptikta	neaptikta	neaptikta
8.	Vandens telkinys Židikuose prie Židikų pirties	Smėlis iš žaidimo aikštelės	neaptikta	neaptikta	neaptikta
9.	Mažeikių Pavenčių maudyklos vieta, Aitvaro g.	Smėlis iš paplūdimio (dirvožemis, dumblas, smėlis)	neaptikta	neaptikta	neaptikta

APIBENDRINIMAS

Apibendrinant atliktą 2022 m. Mažeikių rajono savivaldybės triukšmo tyliosiose zonose ir maudymosi vietų vandens kokybės stebėseną nustatyta, kad:

- ✓ 2 tyliųjų viešųjų zonų triukšmo lygis neviršijo rekomenduojamą triukšmo ribinę vertę;
- ✓ 18 maudymosi vietų vandens kokybė išlieka pakankamai gera – vandens užterštumas buvo nustatytas tik birželio mėn. – Varduvos upėje, Ventos upėje, Vieksnių seniūnijoje ties Birutės g. 14 ir ties Malūno g. maudymosi vietose. Pakartotini tyrimų rezultatai parodė, kad šių maudyklų vandens kokybė atitiko Lietuvos higienos normos HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reglamentuotus vandens kokybės reikalavimus ir juose maudytis buvo galima. Liepos, rugpjūčio ir rugsėjo mėn. visų maudyklų vandens kokybė atitiko Lietuvos higienos normos reikalavimus.

Informacija apie triukšmo lygį ir maudyklų vandens kokybės tyrimų rezultatai buvo reguliariai viešunami savivaldybės ir biuro internetiniuose puslapiuose, socialiniuose puslapiuose bei rajono žiniasklaidos priemonėmis. Šių tyrimų stebėseną yra numatyta vykdyti ir kitais metais.
